

Věc: Změny v posuzování invalidity od 1.1.2010 a jejich důsledky pro postupy PK MPSV

V návaznosti na nabytí účinnosti zákona č. 306/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, jakož i nabytí účinnosti vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity – dále jen „vyhláška“) ke sjednocení postupů PK MPSV na detašovaných pracovištích MPSV stanovím:

A.

Změny v posuzování invalidity od 1. 1. 2010

Shora citovaným zákonem a vyhláškou dochází od 1.1.2010 ke změnám právní úpravy a tím i ke změnám v hodnocení zdravotního stavu pro účely důchodového pojištění.

ZMĚNY ZÁKONA Č. 155/1995 Sb., VE ZNĚNÍ ÚČINNÉM OD 1. 1. 2010 (DÁLE TÉŽ JEN „ZDP“)

I. Dítě, § 20, odst. 6 ZDP:

Dochází ke sjednocení náplně pojmu „nezaopatřené dítě“ v zákoně o důchodovém pojištění a v zákoně o státní sociální podpoře:

„Za nezaopatřené dítě se nepovažuje dítě, které je poživatelem invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně“.

II. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav (DNZS), § 26 ZDP:

„Za DNZS se pro účely tohoto zákona považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významné pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než 1 rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než 1 rok.“

Definice DNZS je upřesněna a rozšířena.

Ke konstatování DNZS nestačí jen pouhá existence choroby, vady nebo poruchy zdravotního stavu, která má dlouhodobý charakter, ale zjištěný zdravotní stav musí mít významně negativní dopad na pracovní schopnost posuzované osoby. Upřesňuje se rovněž, že za DNZS nelze považovat jen stavy, které trvají 1 rok, ale i stavy, kde tuto skutečnost lze z charakteru zdravotního postižení a jeho vývoje odůvodněně očekávat.

Jako DNZS se z hlediska zákona nehodnotí stavy, které nemají dopad na pracovní schopnost, např. stav po nekomplikované appendektomii s pevnou jizvou; alergie v anamneze bez klinických projevů při zachovávání jednoduchých režimových opatření; stavy po zlomeninách kostí a jiných úrazech bez funkčně významných následků, nebo s minimálními následky, které nemají žádný dopad na pracovní schopnost.

III. Nově zavádí pojem „pokles pracovní schopnosti“ namísto dosavadního pojmu „pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti“ (§ 39 odst. 1 ZDP).

Nově se stanovuje, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu DNZS nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35%.

IV. Nově se zavádí 3-stupňová invalidita (§ 39 odst. 2 ZDP):

„Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35%, avšak nejvíce o 49%, jedná se o invaliditu prvního stupně,**
- b) nejméně o 50%, avšak nejvíce o 69%, jedná se o invaliditu druhého stupně,**
- c) nejméně o 70%, jedná se o invaliditu třetího stupně.**

V. Definuje termín „pracovní schopnost“ (§ 39 odst. 3 ZDP) jako:

„Schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem“.

Pojmem „pokles pracovní schopnosti“ se rozumí:

Pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. (Výjimka uvedena v § 42 ZDP-viz níže.)

Součástí posudkového spisu LPS I. instance je i „**Profesní dotazník**“, který vyplňuje posuzovaná osoba. V profesním dotazníku je soubor otázek se zaměřením na:

Vzdělání a kvalifikaci – základní, střední, vysokoškolské, postgraduální, obor, doba studia, druh zkoušky.

Jazykové znalosti

Vykonávaná zaměstnání od 1. nástupu do zaměstnání, včetně doby trvání zaměstnání, rozsahu pracovního úvazku a druhu profese.

VI. Za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí (§ 39 odst. 3 ZDP).

VII. § 39 odst. 4 ZDP – při určování konkrétní míry poklesu pracovní schopnosti se jako dříve vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření.

Bere se v úvahu nejen to, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován (viz § 39, odst. 7) a zda je schopen rekvalifikace na jiný druh výdělečné činnosti, ale také okolnost, **zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav (§ 39, odst. 6), který pojištěnci umožňuje uplatnit zbylý pracovní potenciál bez zhoršení zdravotního stavu vlivem pracovní činnosti. Udržení stabilizace stavu může přitom být podmíněno dodržováním určité léčby nebo určitých pracovních omezení.**

Pozn.: Rekvalifikací se dle § 108 odst. 1 zákona o zaměstnanosti rozumí získání nové kvalifikace, nebo zvýšení, rozšíření či prohloubení dosavadní kvalifikace, včetně jejího udržování nebo obnovování.

Za rekvalifikaci se považuje i získání kvalifikace pro pracovní uplatnění fyzické osoby, která dosud žádnou kvalifikaci nezískala.

Při určování obsahu a rozsahu rekvalifikace se vychází z dosavadní kvalifikace, zdravotního stavu, schopností a zkušeností fyzické osoby, která má být rekvalifikována formou získání nových teoretických znalostí a praktických dovedností v rámci dalšího profesního vzdělávání.

Dle § 6 odst. 4 písmeno d) zákona č. 582/1991 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2010 doporučují OSSZ v rámci kontrolní lékařské prohlídky zařazení na pracovní rehabilitaci (podle zákona o zaměstnanosti) fyzické osoby, které přestaly být invalidními.

V případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35% a nejvíce o 69% je nutno zhodnotit schopnost využít zachovaný pracovní potenciál a to i z hlediska event. rekvalifikace. Uvést, s jakými omezeními je schopen práce.

V případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70% je nutné zkoumat i okolnost, „zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek“.

Zcela mimořádné podmínky jsou definovány v § 6 vyhlášky, viz níže.

VIII. Invalidní důchod v mimořádných případech (§ 42, odst. 1 ZDP):

Na invalidní důchod pro invaliditu 3. stupně má nárok též osoba, která dosáhla alespoň 18 let věku, má trvalý pobyt na území ČR a je invalidní pro invaliditu třetího stupně, jestliže tato invalidita vznikla před dosažením 18 let věku a tato osoba nebyla účastna pojištění po potřebnou dobu (viz § 40).

Za invaliditu 3. stupně se pro účely věty první považuje též takové omezení tělesných, smyslových nebo duševních schopností, které má za následek **neschopnost soustavné přípravy k pracovnímu uplatnění.**

Při posuzování invalidity pro účely nároku na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně podle věty první **se neprovádí srovnání se stavem, který byl u osoby uvedené ve větě první před vznikem DNZS.**

Datum vzniku invalidity doporučeno: před 18. rokem věku.

Datum vzniku invalidity u osob, které byly účastny důchodového pojištění – viz níže - náležitosti posudku.

Pozn.: Pro účely důchodového pojištění se doba studia na střední škole nezapočítává jako doba pojištění. Pro účely nároku na invalidní důchod se tato doba počítá jako pojištěná doba!

ZMĚNY, KTERÉ JSOU OBSAHEM VYHLÁŠKY

Došlo k zásadní změně obsahu oproti dosavadní vyhlášce č. 284/1995 Sb., jsou zrušeny přílohy č. 3 a 4 !

§ 1 a 2 – stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti:

Platí obdobné principy jako při posuzování dle vyhl. 284/1995 Sb..

Doporučení: neuvádět posudkově medicínsky nevýznamné diagnózy (stavy po nekomplikovaných operacích, úrazech, vady a poruchy, které nemají vliv na pracovní schopnost).

Upřesnění - § 2 odst. 2: **U zdravotních postižení, u nichž dochází průběžně ke zhoršování a zlepšování** zdravotního stavu, se stanoví procentní míra poklesu pracovní schopnosti tak, aby odpovídala průměrnému rozsahu funkčního postižení a tomu odpovídajícímu poklesu pracovní schopnosti.

§ 3 - možnosti zvýšení – obdobně jako v minulosti, max. 10% bodů

§ 4 - možnosti snížení - obdobně jako v minulosti, max. 10% bodů

§ 5 - Způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti u invalidity

1. a 2. st. (pokles minimálně o 35, nejvýše o 69%):

V případě poklesu pracovní schopnosti minimálně o 35, nejvýše o 69% je nutno stanovit, zda je pojištěnec schopen:

a) vykonávat po vzniku invalidity 1. nebo 2. stupně výdělečnou činnost jen

1. s podstatně menšími nároky na tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti,
2. s podstatně menšími nároky na kvalifikaci,
3. v podstatně menším rozsahu a intenzitě.

Za podstatně menší nároky, rozsah nebo intenzitu se v případě poklesu prac. schopnosti o 35 až 49% považuje snížení alespoň o 1/3, v případě poklesu schopnosti o 50 – 69% alespoň o 1/2.

b) Zda je schopen rekvalifikace na jiný druh výdělečné činnosti, není-li schopen využít dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti nebo pokračovat v předchozí výdělečné činnosti. Rekvalifikací se rozumí i zaškolení na jinou práci.

§ 6 Zcela mimořádné podmínky za nichž je pojištěnec schopen výdělečné činnosti v případě poklesu prac. schopnosti nejméně o 70% a více.

V nové právní úpravě není již taxativně vymezen okruh zdravotních postižení, u kterých se předpokládá schopnost pojištěnce vykonávat práci jen za zcela mimořádných podmínek. V praxi se bude nadále jednat zejména o těžká zdravotní postižení smyslová, mentální a tělesná, zejména postižení způsobující těžkou

poruchu pohyblivosti s trvalou odkázaností na vozík pro invalidy. Případná stabilizace zdravotního stavu nebo adaptace na zdravotní postižení se v těchto případech nehodnotí.

§ 7 Náležitosti posudku o invaliditě:

Posudek o invaliditě obsahuje tyto náležitosti:

- a) označení orgánu sociálního zabezpečení, který posoudil zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnce včetně razítka, jméno lékaře a jeho podpisu
- b) identifikační údaje pojištěnce
- c) účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce
- d) výčet rozhodujících podkladů
- e) skutková zjištění, ke kterým orgán soc. zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce
- f) výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti (PS) se stanovením
  - zda se jedná o DNZS
  - procentní míry poklesu PS
  - stupně invalidity
  - dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity
  - schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu PS činí nejméně 35 a nejvýše 69%
  - zda je pojištěnec v případě poklesu PS nejméně o 70%, tedy vždy u inv. 3. stupně, schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
(Pozn: Tyto mimořádné podmínky je třeba konkrétně popsat.)
  - doby platnosti posudku pro účely prokázání, že fyzická osoba, která byla uznána invalidní, je osobou se zdravotním postižením podle zákona o zaměstnanosti, pokud není poživatelem invalidního důchodu.

Datum vzniku invalidity, datum změny stupně nebo zániku invalidity

PK MPSV se bude obecně vyjadřovat ke dni vydání napadeného rozhodnutí, pokud zadavatel nepožádá o vyjádření k jinému datu (viz též část B - Aplikace přechodných ustanovení ZDP do posudkové činnosti PK MPSV ve věcech důchodového pojištění pro účely přezkumného řízení soudního po 1.1.2010)

1. Při stanovení data vzniku invalidity, jestliže se napadené rozhodnutí vztahuje k přiznání nebo nepřiznání důchodové dávky, se postupuje obdobně, jako dosud. To znamená, že vznik invalidity může být stanoven rozhodujícím lékařským nálezem, který dokládá existenci DNZS ve smyslu novely ZDP od 1. 1. 2010.

Může to však být také dnem, kdy došlo u pojištěnce z důvodu již existujícího DNZS k převedení na jinou práci, s podstatně menšími nároky na tělesné, smyslové

nebo duševní schopnosti, nebo s podstatně menšími nároky na kvalifikaci, nebo v podstatně menším rozsahu a intenzitě.

2. Při **stanovení data změny stupně invalidity** bude PK opět nejčastěji vycházet z data rozhodujícího lékařského nálezu, dokládajícího dlouhodobé zhoršení DNZS, nebo naopak zlepšení zdravotního stavu, popřípadě jeho dobrou stabilizaci nebo adaptaci na zdravotní postižení ve smyslu novely ZDP od 1. 1. 2010.

3. Při **stanovení data zániku invalidity** bude PK obdobně jako v předchozím případě vycházet z data rozhodujícího lékařského nálezu, dokládajícího zlepšení zdravotního stavu, nebo jeho dobrou stabilizaci či adaptaci na zdravotní postižení ve smyslu novely ZDP.

B.

Aplikace přechodných ustanovení ZDP do posudkové činnosti PK MPSV ve věcech důchodového pojištění pro účely přezkumného řízení soudního po 1.1.2010

Aplikace přechodných ustanovení ZDP (tj. článku II zákona č. 306/2008 Sb.) pro posuzování PK MPSV ve věcech důchodového pojištění vychází ze tří základních zásad:

1. Plnění zdravotní podmínky nároku na důchodovou dávku za určité časové období se v zásadě posuzuje podle právních předpisů v tomto časovém období účinných, pokud právní předpisy (nyní jde o přechodná ustanovení k ZDP, z nichž jsou pro PK významné body 1, 2, 8 a zejména bod 12 článku II zákona č. 306/2008 Sb.) nestanoví jinak. Přechodná ustanovení ZDP k datu 1.1.2010 jinak nestanoví, pouze uvedenou zásadu konkretizují.

2. Pro účely přezkumného řízení soudního, jehož předmětem jsou rozhodnutí o dávkách důchodového pojištění podmíněných nepříznivým zdravotním stavem, je rozhodující stav k datu (resp. do data) vydání přezkoumávaného rozhodnutí. Tuto zásadu, nastavenou ve vztahu mezi soudy a PK MPSV v roce 1994, soudy v konstantní judikatuře respektují doposud. Pokud půjde o rozhodnutí, vydaná nositelem pojištění po 31.12.2009 o námitkách, lze vzhledem k charakteru námitkového řízení předpokládat, že i v těchto případech bude pro soud rozhodující stav k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí o námitkách (a nikoli k datu vydání rozhodnutí nositele důchodového pojištění v prvním stupni, proti kterému byly podány námitky).

3. Vzhledem k postavení PK MPSV vůči soudu (zejména § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, § 128 občanského soudního řádu) je PK MPSV povinna při posuzování respektovat i takový požadavek soudu, který se – i pokud jde o použití právních předpisů upravujících zdravotní podmínku nároku na dávku důchodového pojištění a stanovení rozhodného období, které má být posouzeno – odchyluje od možnosti posoudit konkrétní případ podle níže stanovených metodických pravidel. Tato zásada je v metodických pravidlech pro PK MPSV uplatňována dlouhodobě.

Níže uvedené postupy PK MPSV používají dvou kritérií, které budou pro PK MPSV z hlediska používání rozhodných právních předpisů pro posuzování invalidity po 1.1.2010 určující, a to:

- **datum vydání přezkoumávaného rozhodnutí nositele důchodového pojištění** (dále též jen „rozhodnutí“) a u rozhodnutí vydaných po 31.12.2009 navíc ještě
- **obsah rozhodnutí** nositele důchodového pojištění vydaného v prvním stupni (proti kterému byly následně podány námitky), konkrétně zda šlo o **přiznání/nepřiznání** dávky důchodového pojištění anebo o **odnětí/změnu výše** dávky.

(Poznámka: shora uvedená dvě kritéria se neuplatní v případech, v nichž půjde o posouzení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu ve věcech účasti na důchodovém pojištění, doby důchodového pojištění a náhradní doby důchodového pojištění. V těchto případech bude pro PK MPSV vždy rozhodující období, za které je třeba – obvykle na základě výslovného určení soudem – dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav posoudit. Za období před 1.1.2010 bude přitom PK MPSV stav v tomto období posuzovat podle dosavadních předpisů, za období po 31.12.2009 bude stav v tomto období posuzovat podle nových předpisů).

Na rozdíl od stavu před 1.1.2010 budou předmětem soudního přezkumu, půjde-li o rozhodnutí vydaná po 31.12.2009, výlučně rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení o námitkách, vydaná podle § 88 odst. 4 a 8 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění zákona č. 479/2008 Sb., a to zejména za použití § 90 odst. 1 písm. a), c) a odst. 4 správního řádu.

Rozhodnými právními předpisy pro posuzování invalidity PK MPSV po 1.1.2010 budou

- buď zákon č. 155/1995 Sb., ve znění do 31.12.2009 a vyhláška č. 284/1995 Sb., ve znění do 31.12.2009 (dále jen „**dosavadní předpisy**“),
- nebo zákon č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. a vyhláška č. 359/2009 Sb. (dále jen „**nové předpisy**“),
- anebo v kombinaci jak dosavadní předpisy, tak nové předpisy,

a to podle níže stanovených pravidel.

Postupy PK MPSV při posuzování invalidity po 1.1.2010

I. Rozhodnutí vydané před 1.1.2010

Pokud bude soudem přezkoumáváno rozhodnutí nositele důchodového pojištění (ČSSZ, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo obrany), vydané přede dnem 1.1.2010, budou PK MPSV posuzovat stav existující k datu (do data) vydání rozhodnutí výlučně podle dosavadních předpisů, tj. stejně jako doposud.

Stejně jako doposud bude PK MPSV postupovat i při posuzování invalidity *pro účely odvolacího řízení správního*, v němž bude přezkoumáváno rozhodnutí orgánu

sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti nebo Ministerstva obrany, které bylo oznámeno přede dnem 1.1.2010.

Ačkoli institut tohoto odvolacího správního řízení příslušníků ozbrojených sil podle § 111 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění do 31.12.2009, byl s účinností od 1.1.2010 bodem 37 článku I zákona č. 479/2008 Sb. zrušen, vzhledem k čl. II bodu 4 zák. č. 479/2008 Sb. bude možno ještě proti rozhodnutím oznámeným před 1.1.2010 podat odvolání, a řízení o tomto odvolání se i po 1.1.2010 dokončí podle předpisů účinných ke dni 31.12.2009.

II. Rozhodnutí vydané po 31.12.2009

1. o odnětí/změně výše dávky

PK MPSV budou posuzovat stav existující po 31.12.2009 do data vydání rozhodnutí **výlučně podle nových předpisů**. V tomto rámci posoudí datum změny/zániku invalidity příslušného stupně a pokud k změně/zániku po 31.12.2009 nedošlo, konstatují stav k datu vydání rozhodnutí s tím, že tento stav trval od 1.1.2010.

2. o přiznání/nepřiznání dávky

a) pokud půjde o stav od 1.1.2010 do data vydání rozhodnutí, PK MPSV budou posuzovat stav **podle předpisů nových**;

b) pokud půjde o stav k 31.12.2009, PK MPSV budou posuzovat stav **podle předpisů dosavadních**.

Ad b) PK MPSV se však posouzením stavu k 31.12.2009 nezabývá, pokud jsou zároveň splněny tyto tři podmínky:

- v období od 1.1.2010 do vydání rozhodnutí o námitkách PK MPSV neuzná invaliditu v žádném stupni anebo sice invaliditu v některém stupni uzná, ale s datem vzniku až po 1.1.2010 (tj. nikoli od 1.1.2010);
- ze spisové dokumentace nelze dovodit, že by posuzovaný v žádosti o invalidní důchod výslovně požadoval zpětné přiznání důchodu i za dobu před 1.1.2010;
- soud posouzení za dobu před 1.1.2010 ve svém požadavku výslovně neuvedl.

III. Bez ohledu na datum vydání rozhodnutí bude mít pro PK MPSV prioritu požadavek soudu (a to i v případě doplnění posudku), který by neumožnil (a to třeba jen zčásti) posoudit případ podle principů uvedených v částech I a II.

- - -

Do programu Posudky.Net jsou doplněny výroky, které odpovídají novým předpisům.

Dále jsou do programu Posudky.Net doplněny základní kombinované výroky, které odpovídají kombinaci nových a dosavadních předpisů a které PK MPSV používají:

- při posuzování invalidity v případech uvedených shora v části II bodě 2, tj. půjde-li o rozhodnutí, vydané po 31.12.2009 a týkající se přiznání/nepřiznání dávky, ledaže by použití takových kombinovaných výroků ve svém důsledku vyloučil výslovný požadavek soudu (část III shora) anebo pokud by pro neposuzování stavu k 31.12.2009 posudkovou komisí byly v konkrétním případě splněny podmínky uvedené shora pod „ad b)“ ;
- při posuzování invalidity v případech, kdy by použití takových kombinovaných výroků bylo důsledkem výslovného požadavku soudu (část III shora), který by ve svém důsledku neumožnil posoudit případ podle principů uvedených v částech I a II a použít výroky, které by jinak těmto principům odpovídaly.

C.

Postupy PK MPSV spojené s povinností zasílat občanu stejnopis posudku o invaliditě

I. Nová právní úprava

S účinností od 1.1.2010 nabývá účinnosti **nová zákonná úprava, podle níž je PK MPSV povinna předat nebo zaslat občanu do 7 dnů stejnopis posudku o invaliditě** (§ 16a odst. 6 ve vztahu k § 8 odst. 10 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 479/2008 Sb.). Tato nová povinnost se vztahuje pouze na posudky vydané PK MPSV po 1.1.2010 (čl. V bod 2 zákona č. 306/2008 Sb.) a pokud jde o náležitosti posudku o invaliditě, nově je vymezuje § 7 vyhlášky o posuzování invalidity – podrobněji viz shora část A, komentář k § 7 vyhlášky.

II. Nová metodická pravidla

a) Nová povinnost tajemnice PK MPSV

V návaznosti na novou právní úpravu **je tajemnice PK MPSV povinna zajistit předání stejnopisu posudku o invaliditě** oprávněné osobě (viz níže), která je na jednání PK osobně přítomna, pokud je při jednání PK posudek zároveň vyhotoven, **anebo zajistit zaslání stejnopisu posudku o invaliditě oprávněné osobě do 7 dnů po jednání PK MPSV.**

V případě, že je stejnopis posudku o invaliditě zasílán, použije se k tomuto účelu vždy průvodní dopis, jehož vzor je uveden v programu „Posudky.Net“. Zároveň je v rámci odesílacího dopisu soudu uváděna informace o tom, že stejnopis posudku byl účastníkovi řízení/jeho zástupci odeslán (upravená verze dokumentu „Odesílací dopis soudní /ČSSZ“, je pro tyto účely rovněž zařazena do programu). Pokud by

výjimečně na návrh účastníka řízení byla zvolena jiná forma předání stejnopisu posudku, informaci do odesílacího dopisu soudu je třeba odpovídajícím způsobem upravit.

b) Způsob počítání lhůty k odeslání posudku o invaliditě

Pro počítání lhůty 7 dnů platí pravidla počítání lhůt podle § 40 správního řádu. To znamená, že první den lhůty běží kalendářním dnem následujícím po dni jednání PK MPSV, při kterém byl přijat posudkový závěr a **lhůta končí sedmým kalendářním dnem, v němž nejpozději je nutno stejnopis posudku předat k poštovní přepravě nebo vložit do DS účastníka řízení.**

Lhůta 7 kalendářních dnů se prakticky shoduje s lhůtou 5 pracovních dnů, v níž mají předsedové PK MPSV podle metodiky (část II bod B Lhůt pro vydání posudků posudkovými komisemi MPSV a nové zákonné povinnosti předsedy PK MPSV podle § 16a odst. 2 a 3 ZOPSZ, č.j. 2005/65947-23 ze 7.12.2005, v platném znění) dopracovat písemné vyhotovení posudku. Uvedená 7denní lhůta k zaslání posudku je ale lhůta stanovená zákonem a má tedy prioritu, **proto musí předseda PK MPSV posudek ve věci invalidity dopracovávat vždy přednostně tak, aby 7denní lhůta k zaslání stejnopisu posudku mohla být ve všech případech dodržena.**

c) Oprávněná osoba, které se posudek předává nebo zasílá

Stejnopis posudku o invaliditě se bude předávat či zasílat **oprávněné osobě**, kterou je:

- zákonný zástupce posuzované osoby, pokud je posuzovanou osobou nezletilé dítě;
- opatrovník posuzované osoby, pokud je posuzovaná osoba zbavená svéprávnosti anebo omezená ve způsobilosti jednat s úřady;
- zástupce posuzované osoby (jejího zákonného zástupce nebo opatrovníka) na základě plné moci (tzv. zmocněnec), pokud je oprávněn nahlížet do spisu posuzované osoby, vedené PK MPSV, a tedy seznamovat se i s citlivými údaji o zdravotním stavu posuzované osoby za podmínek stanovených v metodice o nahlížení do spisu /část II bod G bod 3 písm. d) Postupů, vztahujících se k posuzování zdravotního stavu posudkovými komisemi MPSV, navazující na správní řád, č.j. 2005/67908-23 z 12.12.2005, ve platném znění/, ledaže by posuzovaná osoba předání či zaslání stejnopisu posudku PK MPSV zmocnění výslovně vyloučila;
- posuzovaná osoba ve všech ostatních případech.

d) V jaké formě se posudek předává nebo zasílá

- *v případě osobního předání:*

V případě osobního předání nebo zasílání poštovní přepravou je stejnopisem posudku vždy vyhotovení **listinné formy posudku včetně posudkového zhodnocení.**

Skutečnost, že byl stejnopis posudku osobně předán oprávněné osobě, je nutno zaznamenat do protokolu o jednání PK MPSV (popř. o tom sepsat úřední záznam, stvrzený i podpisem oprávněné osoby, pokud by k osobnímu předání oprávněné osobě došlo výjimečně mimo jednání PK MPSV).

- *v případě doručování prostřednictvím datové schránky:*

V případě doručování prostřednictvím DS jde o zaslání **elektronické formy posudku a posudkového zhodnocení** podle metodických pravidel pro práci s DS (Pracovní postupy PK MPSV pro práci s datovým schránkami č.j. 2009/78936-232 z 23.10.2009, v platném znění). Zákonná povinnost PK MPSV je v takovém případě splněna bez ohledu na skutečnost, zda se oprávněná osoba seznámí s obsahem datové zprávy po přihlášení do své DS anebo nastane fikce doručení do DS (§ 17 odst. 4 zákona č. 300/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

- *v případě zasílání poštovní přepravou:*

V případě zasílání **listinné formy** posudku včetně posudkového zhodnocení poštovní přepravou je nutno volit takovou službu, která odpovídá **doporučené zásilce určené do vlastních rukou výhradně jen adresáta** (např. použití obálky s červeným pruhem ve smyslu čl. 19 bodu 3 Poštovních podmínek České pošty ve znění k 1.10.2009).

Zákonná povinnost PK MPSV je v takovém případě splněna bez ohledu na skutečnost, zda si adresát zásilku převezme anebo zda nastane fikce doručení podle § 24 odst. 1 správního řádu. Výjimku tvoří případy, kdy se poštovní zásilka vrátí PK MPSV zpět a důvodem vrácení je, že **se adresát na udané adrese nezdržuje**. V takovém případě PK MPSV zašle stejnopis posudku ještě jednou, pokud dotazem u příslušného soudu, který ji o podání posudku požádal, zjistí jinou aktuální doručovací adresu oprávněné osoby, které se stejnopis posudku zasílá. Doručení stejnopisu posudku veřejnou vyhláškou (§ 25 správního řádu) je z povahy věci vyloučeno.

V případě, že se oprávněná osoba na PK MPSV obrátí a uvede, že si pro dočasnou nepřítomnost nebo z jiného vážného důvodu nemohla bez svého zavinění uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout, bude jí stejnopis posudku zaslán ještě jednou, popřípadě, pokud o to oprávněná osoba požádá, bude jí předán osobně.

D.

Tato metodika nabývá účinnosti dnem **1.1.2010**.

V Praze, dne 14.12.2009

MUDr. Bc. Rostislav Čevela v.r.